

ŽIROVSKI OBČASNIK

Naslov uredništva: 4226 Žiri, p. p. 51

E-naslov urednika: miha.naglic@siol.net

Tudi letos je ŽO iz dveh zvezkov v enem paketu: iz **54. številke** in knjige z naslovom **Nekdanja župna cerkev sv. Martina v Žireh**. Njen avtor je **Alojz Demšar**.

Avtorji: TINA BENEDIČIČ, dr. MAJA BOGATAJ JANČIČ, MILKA BOKAL, dr. ALOJZ DEMŠAR, MATJAŽ JEREB, ALEŠ JURCA, STANE KOSMAČ, FRANCI KRANJC, dr. ANTON MLINAR, TANJA MLINAR, akademik dr. ZDRAVKO MLINAR, IVO MOHORIČ, VANE MOLE, MIHA NAGLIČ, GREGOR ROZMAN, DANIEL SITER, JANEZ STANONIK, TONČKA STANONIK, FRANC TEMELJ, OLGA VONČINA, VIKTOR ŽAKELJ. Vseh je 21.

Iz vsebine ŽO: uvodnika **dr. Maje Bogataj Jančič** in **Miha Nagliča**; štirje intervjuji: s slovaropisko **Milko Bokal**, z županom **Francem Kranjcem**, z zdravnikom **Ivom Mohoričem**, z robotikom in informatikom **Alešem Jurco**; več raziskovalnih člankov (**Anton Mlinar**, **Viktor Žakelj** ...); spominski poetični utrinki **Miha Nagliča**; več prispevkov za žirovsko duhovno kroniko; likovna priloga **Staneta Kosmača** ...

Izbrani odlomki

Dr. Maja Bogataj Jančič v uvodniku o umetni inteligenci, str. 10: »Umetno inteligenco bi morali graditi za skupno dobro. O tem, kaj se gradi, bi morali odločati na bolj demokratičen in transparenten način, pri čemer bi zasledovali javno korist in skupno dobro. Trenutno odločajo o tem korporacije, ki zasledujejo dobiček. Za dobro prihodnost človeštva in planeta bi morali sprejeti drugačen družbeni dogovor. /.../ Umetna inteligenca prinaša tako velike spremembe, da moramo premisliti vse, kar vemo. In samo opremljeni z znanjem bomo lahko soodločali o svoji prihodnosti in morebiti premagali dve človeški lastnosti, ki nas ovirata pri sprejemanju dobrih odločitev. Prva je človeški pohlep, ki nas včasih premami, da sprejemamo za nas dobre kratkoročne odločitve, ki so na dolgi rok škodljive. Druga ovira je lažni občutek, da se vse te nevarne zadeve dogajajo komu drugemu in ne nam. Mišljenje, da mi bomo pa že kako in zato smo lahko pasivni. Kljub oviram ne bom odnehala s trdom, da bi se stvari odvijale bolje!«

Milka Bokal, avtorica Žirovskega slovarja: »Moramo se zavedati, da imamo /Žirovci/ samo dvoje, kar nas navzven dela prepoznavne. To je ta del slovenske zemlje, to naše Žirovsko, in govor, ki se tu govori. Ta zavest naj bi nas spremljala. Če je slovar kaj pripomogel k tej zavesti, je dosegel svoj cilj.«

Ivo Mohorič, zdravnik in psihoterapevt: »Z bioenergijo in podobnimi fenomeni sem se ukvarjal že v času študija in še prej. Odločilen je bil moj širši pogled na človeka, ki ga je medicina izredno zreducirala na telo kot biološki stroj. Človek je nedeljiva celota telesa, duše in duševnih procesov ter duha kot presežne dimenzije.«

Aleš Jurca, nekoč zaposlen v Alpini, zdaj vodja raziskav v zagonskem podjetju Volumental v Stockholmu: »Ko od znotraj spoznavam čevljarstva podjetja po svetu, jih velikokrat primerjam z Alpino in razmišljam o tem, kaj delajo drugače, da so lahko tako uspešni. Pri uspešnih podjetjih najprej opazim samozavest, ki jo izžarevajo zaposleni, pa tudi podjetje kot celota. Ko za nazaj razmišljam o tem, kako napredni smo bili v Alpini v primerjavi s konkurenco v tistem obdobju, takoj pomislim na to, da se tega niti nismo zavedali, predvsem pa tega nismo znali pokazati navzven in unovčiti. Zdi se mi, da je to splošen problem Slovencev. Drugi pomemben dejavnik, ki ga opažam pri uspešnih čevljarstvih podjetjih, so lastniki, ki strastno in vneto sodelujejo z vodstvom ali celo vodijo podjetje ter imajo jasno vizijo za dolgoročno rast in inovativnost podjetja. Očitno lastniki Alpine v zadnjih dvajsetih letih teh lastnosti niso imeli, kar je Alpino pripeljalo v sedanje stanje. Alpino so prodali državni skladi, za katere se natančno ve, kdo jih je v trenutku prodaje vodil. Očitno je niso prodali lastnikom, ki bi bili v stanju zagotoviti dolgoročno rast podjetja. Po mojem mnenju bi morali ob prodaji podjetij v državni lasti tisti, ki so odgovorni za izvedbo prodaje, kot glavni kriterij pri iskanju novih lastnikov upoštevati ravno zagotovila, da se bo podjetje pod novimi lastniki še naprej razvijalo in omogočalo kakovostne zaposlitve državljanom. Tega kriterija ob dvakratni prodaji Alpine, pa tudi ob prodaji mnogih drugih podjetij, niso upoštevali. Sprašujem se, zakaj jih zaradi tega nihče ne pokliče na odgovornost.«

Cena letošnjega kompleta ŽO je enaka lanski: **29 evrov – za dve knjigi**. V Žireh ga lahko kupite v Trafiki Kocka (Loška cesta 5), v trgovinah SPAR partner Žiri 1 (Trg svobode 2), SPAR partner Žiri 2 (Loška cesta 32) in Trgovini Marjan (Tuš, Loška cesta 1). V druge kraje ga pošljemo po povzetju ali skupaj z računom. Zaradi zunanje lepote in notranjega bogastva je ta komplet **primeren tudi za Miklavževu, božično in novoletno darilo!**

Žirovski občasnik je spet več kot časnik: letos sta dve knjigi v enem kompletu. ŽO ima 136, knjiga o Stari cerkvi pa 64 strani.

VABILO

Vse bralce Žirovskega občasnika vabimo na prvo javno **predstavitev ŽO 54**, ki bo **v sredo, 4. decembra 2024 ob 18. uri v galeriji Muzeja Žiri.**

Na srečanje vabimo tudi vse avtorje tega zvezka, ki jih je kar 21 in bodo ob tej priložnosti prejeli svoj avtorski izvod.

Pred predstavitvijo in po njej si lahko v mali galeriji v pritličju muzeja ogledate **razstavo** slik akademskega slikarja **Staneta Kosmača.**

